

1. KONJUGACE

- slovesa zakončená na **-ō, -āre**

Vzor: laudō, āre, āvī, ātum „chválit“

Indikativ přezentu

Aktivum				Pasivum			
sg.	1. os.	laud-ō	chválím	sg.	1. os.	laud-or	jsem chválen
	2. os.	laud-ā-s			2. os.	laud-ā-ris	
	3. os.	laud-a-t			3. os.	laud-ā-tur	
pl.	1. os.	laud-ā-mus		pl.	1. os.	laud-ā-mur	
	2. os.	laud-ā-tis			2. os.	laud-ā-minī	
	3. os.	laud-a-nt			3. os.	laud-a-ntur	

Imperativ

2. os. sg.	laud-ā	chval!
2. os. pl.	laud-ā-te	chvalte!

Infinitiv

inf. prez. akt.	laud-ā-re	chválit	inf. prez. pas.	laud-ā-rī	být chválen
-----------------	-----------	---------	-----------------	-----------	-------------

Indikativ imperfekta

Aktivum				Pasivum			
sg.	1. os.	laud-ā-ba-m	chválil jsem	sg.	1. os.	laud-ā-ba-r	byl jsem chválen
	2. os.	laud-ā-bā-s			2. os.	laud-ā-bā-ris	
	3. os.	laud-ā-ba-t			3. os.	laud-ā-bā-tur	
pl.	1. os.	laud-ā-bā-mus		pl.	1. os.	laud-ā-bā-mur	
	2. os.	laud-ā-bā-tis			2. os.	laud-ā-bā-minī	
	3. os.	laud-ā-ba-nt			3. os.	laud-ā-ba-ntur	

Indikativ futura I.

Aktivum				Pasivum			
sg.	1. os.	laud-ā-bō	budu chválit, pochválím	sg.	1. os.	laud-ā-bo-r	budu chválen, budu pochválen
	2. os.	laud-ā-bi-s			2. os.	laud-ā-be-ris	
	3. os.	laud-ā-bi-t			3. os.	laud-ā-bi-tur	
pl.	1. os.	laud-ā-bi-mus		pl.	1. os.	laud-ā-bi-mur	
	2. os.	laud-ā-bi-tis			2. os.	laud-ā-bi-minī	
	3. os.	laud-ā-bu-nt			3. os.	laud-ā-bu-ntur	

PÁDOVÉ VAZBY SLOVES

- **přechodná (tranzitivní)** slovesa: pojí se s akuzativem
- **nepřechodná (intransitivní)** slovesa: pojí se s jiným pádem než s akuzativem

PASIVUM

Překlad do češtiny:

- slovesem v pasivu
- zvratným slovesem

Vyjádření činitele děje:

- **ā/ab s ablativem: životný** činitel
- prostý **ablativ bez předložky: neživotný** činitel

Převod z aktiva do pasiva

- lze převádět věty s předmětem v akuzativu
- změny u větných členů: podmět, předmět v akuzativu, přísudek
- nemění se genitiv, dativ, ablativ
- pozor na shodu nového podmětu s přísudkem

Příklad: věta *Magistrae puellam laudant* „Učitelky chválí dívku“.

1. **původní předmět** v akuzativu (*puellam* „dívku“) > **podmět** (*puella* „dívka“)
2. sloveso **do pasiva**, shoda s novým podmětem „dívka“ (*laudatur* „je chválena“)
3. **původní podmět** *magistrae* > činitel pomocí **ā s ablativem** (*ā magistrīs* „učitelkami“)

aktivum	Magistrae	puellam	laudant.
	Učitelky chválí dívku.		
pasivum	Puella	ā magistrīs	laudatur.
	Dívka je chválena učitelkami.		